

Är du drabbad av tidsfattigdom? Beror oftare på dig själv än jobbet!

Vi associerar oss mer och mer med själva arbetet. De flestas arbete har också blivit mer spännande, ger nya utmaningar varje dag och stor dos av tillfredsställelse. Arbetet tar över allt mer av den egna personligheten eller rättare sagt, vi personifieras med jobbet helt och hållet. För många innebär detta att de börjar värdera alla omkring sig ur nyttan i sitt arbetsliv, karriär och affärer som partners, medarbetare eller kund.

Är detta nytt? Inte alls. Så har det alltid varit. Men många av de närmaste och de älskade är inte alls en del av vår arbetsfär. Det kan gälla barnen, egna föräldrar, många gånger även ens fru, man, syskon eller gamla barndomsvänner. Med den allt mer krävande, uppslukande och spännande arbetsidentitet kommer andra, inte arbetsrelaterade, relationer att få mindre och mindre del av vårt tidsutrymme och uppmärksamhet.

Här kommer några exempel som du kanske kan känna igen dig i:

När dottern berättar om sina senaste skoluppgifter eller skvallret mellan 13-åriga flickvänner, vill spela nyaste CD

Helena Lindskog

På semestern kollar du varje dag epost och ringer till kontoret. Egentligen blir du lugn först när du är tillbaka på jobbet.

hon fick i födelsedagspresent, och i detalj berätta om sångtexterna lyssnar du halvhjärtat och löser samtidigt en viktig uppgift som måste vara färdig till i morgon bitti.

Din egen mamma kritiserar din stil och ungdomarnas agerande i allmänhet. Din pappa tar upp reflektioner kring förändringen i socialdemokratemas politik. Berättar i detalj om jordbävningar, översvämningar och andra naturkatastrofer, Tjetjenien, Sydafrika samt utvecklingen i relationerna mellan Indien och Pakistan. Han vill veta din åsikt. Han har lyssnat till nyheterna på P1 och tittat på tre olika TV-kanaler samt även surfat på Internet. Du lyssnar, säger några intetsägande repliker och tänker att det skulle ha varit mycket bättre om du fick sitta vid PCn och knacka in det som inte hanns med tidigare på dan.

Du träffar en gammal vän. Ni har inte sett varandra på flera år. Ni pratar minnen. Ni pratar familjefakta. Ni pratar varandras jobb. Sedan kommer tystnaden. Ni har inte sett varandra på så länge. Ni tar inte upp känsliga ämnen. Det som du egentligen skulle ha velat ta upp och öppna dig. Det känns tomt. Du har helt enkelt glömt att prata annat än jobb.

Med din fru går du igenom praktiska överväganden, kollar varandras almanackor, vem hämtar, vem lämnar, vem ringer, vem skriver, vem, vem ... Thötta tittar ni på varandra och ögonen säger – inte idag. Jag är trött. Inte i morgon. Kom ihåg att jag har ett viktigt möte i övermorgon. Det måste förberedas. Jag måste vara fräsch. Det är verkligen viktigt.

Men när ledningen säger: "Vi växer så det knakar. Vi har fått flera projekt. Vi måste hinna." Då känns det uppåt. Nybyggaranda. Du har kul. Vilken gemenskap! Du varken kan eller vill svika de andra. En helg till. En kväll till. Ett projekt till. Du lämnar sällan jobb- eller hemmakontoret före klockan nio på kvällen. En dag kommer du hem tidigare med en tom portfölj och blir rastlös. På semestern kollar du varje dag epost och ringer till kontoret. Egentligen blir du lugn först när du är tillbaka på jobbet.

Du tycker synd om dem som är tvungna att hämta barnen på dagis varannan dag. Synd om dem som har varit sjuka eller haft sjuka barn vid helt olämpliga tidpunkter. De missar det roligaste med jobbet. När det är högt i tak, när det känns som om det inte finns några gränser och allt annat än uppgiften egentligen är tråkigare. De som inte är med blir utanför. Det blir svårt att lita på dem. De har sina egna prioriteringar.

Varför accepterar vi denna situation? Vad lockar oss till tidsfattigdom? Varför är denna honungsfälla så attraktiv och eftertraktad? För första gången efter industrialismen får nu många uppleva det som få har kunnat göra tidigare – att vara kreativ och utnyttja all sin kapacitet i eget yrke. Det var tidigare förunnat en begränsad grupp av popartister, idrottsmän, TV-stjärnor eller författare och i viss mån företagsledare.

Att vara kreativ i sitt yrke kräver totalt engagemang. När Abbas medlemmar började tänka på barnen mer än på musiken och uppträdandena så sprack bandet. De flesta uppfinnare, konstnärer, musiker med flera har varit och är krävande, svåra, till och med odrägliga i sina mänskliga relationer. Inte nödvändigtvis för att de är dåliga som människor men därför att deras arbete är så uppslukande och inte lämnar mycket utrymme för annat. För att bli effektiv och koncentrerad behövs en dos av egoism och egocentrism. Ibland kan det leda till känslökyla, som hos en fotograf som anser att det blir viktigare att få en bra bild än att rädda livet, författare som introducerar droger och förstör sitt eget och andras liv för att kunna beskriva förändringen, eller vetenskapsmän som experimenterar på människor.

Vi kan fråga oss om det inte är farligt när en identitet, som vi ganska lätt kan mista, upptar all vår tid. Om den upptar så mycket av vår tid borde den också vara mer hållbar oavsett vad som händer. Arbetshauseperioder bör varvas med perioder av sociala gemenskaper och stimulanser utanför själva arbetsplatsen och arbetsuppgifterna.

Arbetsplatsen bör också vara en plats där vi lättast skaffar oss vänner för livet. Vi ska våga vara som många skolungdomar stimulerade av viljan att få bästa betyg men också att få och behålla många vänskapliga relationer som håller livet ut. Om vi inte gör det så finns det en fara med att prioritera arbetsrelaterade endast nyttbetonade aktiviteter och relationer. ■